

ພາກທີ 1:
ທາງເລືອກສໍາລັບໃນອະນາຄົດ
ໃນເຂດເນີນສູງ ຢູ່ ສປປ ລາວ:

ຫຼາຍທາງເລືອກ ຫຼື ໜຶ່ງທາງ
ເລືອກ ?

ບົດຮຽນໃນອະດີດເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນອະນາຄົດ

ທັດສະນະຕໍ່ກັບເຂດເນີນສູງ

ຄວາມຍືນຍົງ/ກະສິກໍາສີຂຽວ

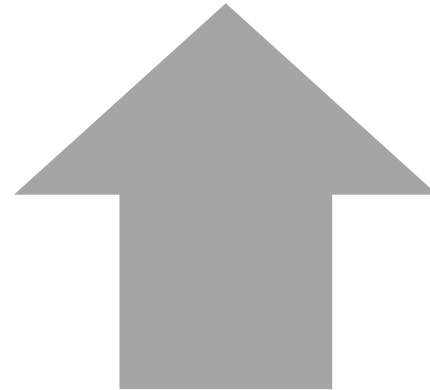
- ກຸ່ມຢ່ອຍເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນ
- ສ້າງຜົນຜະລິດທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງເພື່ອສະໜອງຕະຫຼາດສະເພາະ
- ສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ

ຈະເຮັດແນວໃດຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ແລະຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວໄດ້ແນວໃດ?

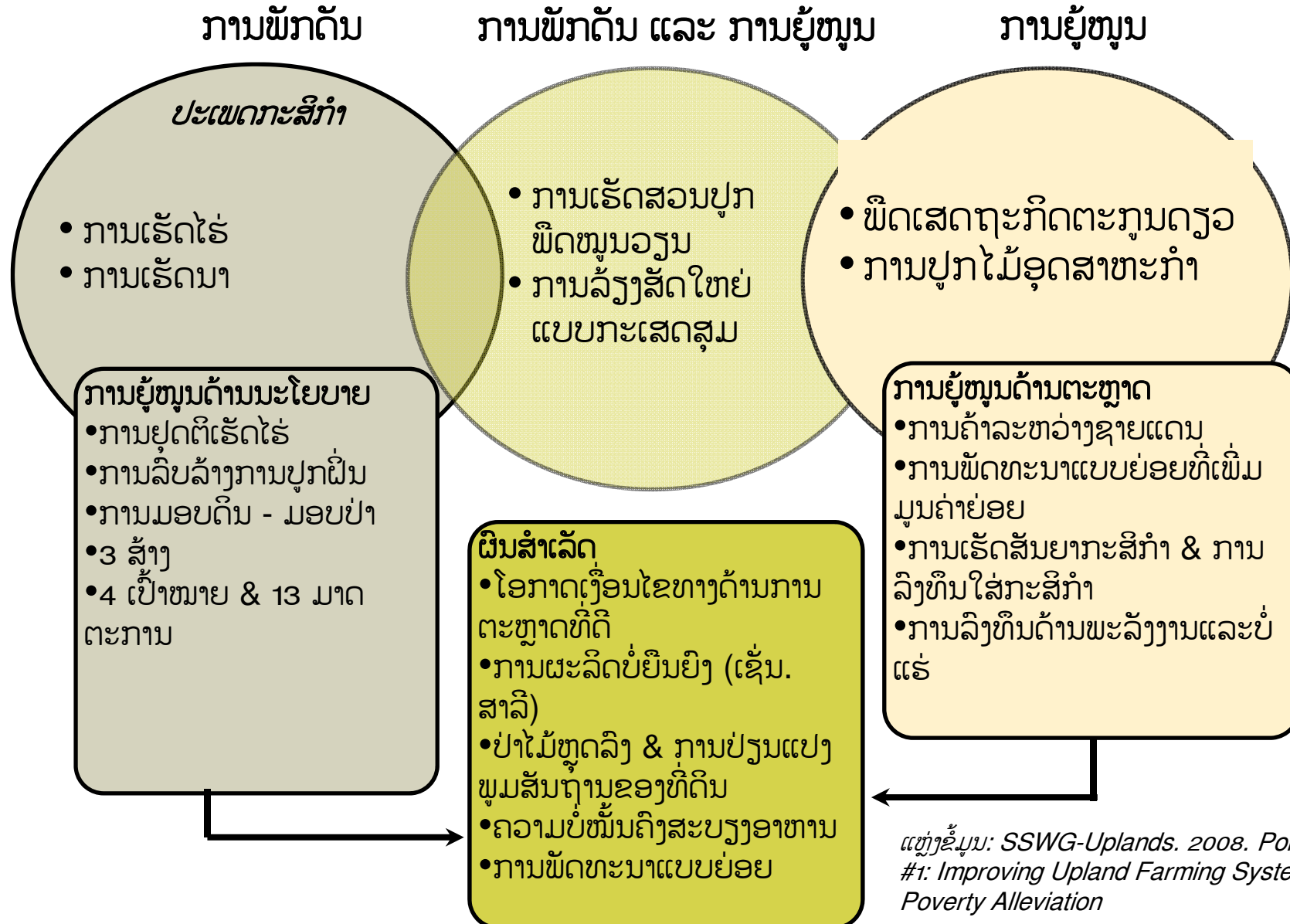

ການພັດທະນາກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ: ຢາງພາຣາ, ກ້ວຍ, ມັນຕົ້ນ, ສາລີ

ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂະໜາດໃຫຍ່: ເສັ້ນທາງລົດໄຟ, ເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ່

ບໍ່ແມ່ນວິໄສທັດໃໝ່ – ຄໍາຖາມຄ້າຍຄືໃນ 10 ປີຜ່ານມາ? ຊ່ວງປີ 2008

ການກຳນົດສະພາບການໃນຊ່ວງປີ 2008

ຮູບແບບເກົ່າ	ສະພາບປັດໄຈສ່ຽງ	ສະພາບຄວາມຍືນຍົງ
<ul style="list-style-type: none"> ການລົງທຶນ FDI ຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ມີລະບຽບການຈຳນວນໜ້ອຍ ຜົນກະທົບຕໍ່ອ່າງໂຕ່ງ ຈາກອຸດສາຫະກຳ ກະສິກຳ (ຢາງພາຣາ, ສາລີ) ການພັດທະນາພະລັງງານນໍ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ທີ່ກະທົບຕໍ່ດິນກະສິກຳທີ່ມີຢູ່. ສືບຕໍ່ການເຕົ້າໂຮມບ້ານ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນຍົກຍ້າຍໄປແຂວງອື່ນ ການວາງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ຍັງບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ ເທົ່າທີ່ຄວນ 	<ul style="list-style-type: none"> ລາຄານໍ້າມັນສູງຂຶ້ນ ແລະການຊະລໍ່າຂອງເສດຖະກິດໂລກ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຄາອາຫານ ແລະ ສໍາຮອງສະບຽງອາຫານ ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາສູງຂຶ້ນ ຂາດການລົງທຶນຢູ່ໃນຂົງເຂດພາກພື້ນ (ເຊັ່ນ. ຫວຽດນາມ, ໄທ, ຈີນ) ເຮັດໃຫ້ FDI ຫຼຸດລົງ ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານຈາກຈີນ ແລະຫວຽດນາມ ເປັນກຳມະກອນຜູ້ອອກແຮງງານ ອາດສ້າງຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນຂົງເຂດເນີນສູງ 	<ul style="list-style-type: none"> ລະບຽບ ແລະ ການຈັດການການລົງທຶນຕ່າງປະເທດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ເພື່ອພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທຽບກັນຫຼາຍຂຶ້ນ ການປັບນະໂຍບາຍເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະເຂດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ລະບົບການວາງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນແບບຕໍ່ເນື່ອງ ສໍາລັບ ນໍ້າໃຊ້ວາງແຜນຍຸດທະສາດ ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະເມືອງ ຊາວກະສິກອນເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຂອງລັດຖະບານທີ່ດີຂຶ້ນ, ປັດໄຈການຜະລິດ ແລະ ທາງເລືອກໃນການເຮັດທົດຢູ່ພາກສະໜາມ ແລະ ການຊອກວຽກເຮັດງານທຳຢູ່ໃນເມືອງຫຼາຍຂຶ້ນ

ວິໄສທັດຫຍັງ ທີ່ພວກເຮົາມີຕໍ່ເຂດພູດອຍ ແລະລະບົບຂອງ ອາຫານລາວ?

ກິນອາຫານຖືກຫຼັກໂພຊະນາການ, ສະພາບພູມສັນຖານມີຄວາມຍືດຍຸ່ນ

ລະບົບການປູກພືດຕະກູນດຽວ

ຜົນໄດ້ຮັບ: ການກິນອາຫານສົມດຸນ, ຖືກຫຼັກໂພຊະນາການສູງ (ອາຫານທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ)

ຜົນໄດ້ຮັບ: ເປັນອາຫານທີ່ນໍາເຂົ້າ, ອາຫານແປຣຸບ, ຄຸນຄ່າທາງໂພຊະນາການຕໍ່າ

ຊ່ວງສະເໜີ

- ສຸມໃສ່ໃນມະຫາພາກ ເພື່ອເບິ່ງເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ເປັນທ່າແຮງຢູ່ໃນເຂດເນີນສູງ:
 - ແມ່ນຫຍັງເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງຂົງເຂດກະສິກໍາ ແລະ NRM?
 - ແມ່ນຫຍັງທີ່ມາຈາກປັດໄຈພາຍນອກເຮັດໃຫ້ປ່ຽນແປງ?
 - ບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາກະສິກໍາແນວໃດ ແລະ ຊາວກະສິກອນກຸ່ມຍ່ອຍໃນເຂດເນີນສູງແນວໃດ?
- ການພັດທະນາສີ່ຂຽວທີ່ເປັນທ່າແຮງມີຄວາມໝາຍແນວໃດໃນເຊິ່ງປະຕິບັດສໍາລັບເຂດເນີນສູງ?
- ຈະມີວິທີການແນວໃດໃນການຈັດການແຂ່ງຂັນຫຼາຍວິໄສທັດລະຫວ່າງ
- ສອງທາງເລືອກແຕ່ຈໍາເປັນຕ້ອງເລືອກທາງເລືອກໜຶ່ງ?
- ແລະ ຈະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງແນວໃດ ?

ຫົວຂໍ້

- ສາມ ບົດສະເໜີ:
 1. ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການພັດທະນາເຂດເນີນສູງຢູ່ ສປປ ລາວ, ທ່ານ ປອ. ສິວຽງໄຊ ອໍລະບູນ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ
 2. ສະພາບທົ່ວໄປໃນການລົງທຶນຂະໜາດໃຫຍ່ກ່ຽວກັບການສໍາປະທານດິນ (ທ່ານ ວິງ ນັນທະວິງ, CDE ແລະ ທ່ານ ປອ. ໄມເຄິນ ແອບແພຣກທ໌ Michael Epprecht, CDE)
 3. ແນະນຳບັນຫາທີ່ມີຫຼາຍທາງເລືອກ/ໜຶ່ງທາງເລືອກ: ໂດຍສະເພາະບັນຫາຢູ່ໃນເຂດເນີນສູງພາກເໜືອ (Dr. Micah Ingalls, CDE/TABI)
- ຄໍາຖາມຕໍ່ການນຳໃຊ້ສະໄລດ໌
- ການສືບທະນາລັກສະນະການສໍາມະນາເພື່ອນຳສະເໜີຫຼາຍມຸມມອງຄວາມຄິດ